БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 264 (4959).

24 НОЯБРЬ 1982 й.

ЧОРШАНБА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

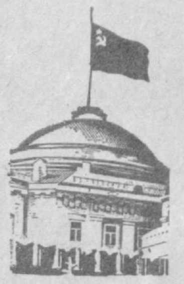

КЕЧА ВАТАНИМИЗ ПОЙТАХТИ МОСКВАДА УНИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ УЗ ИШИНИ БОШЛАДИ.

ДЕПУТАТЛАР ЎТИБ БОРАЁТГАН ЙИЛ НАТИЖАЛАРИНИ САРҲИСОБ ҚИЛИБ, СОВЕТ ХАЛҚЛАРИНИНГ АҲИЛ ОИЛАСИ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ ШОНЛИ 60 ЙИЛЛИГИНИ ЯНГИ МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ БИЛАН МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЁТГАНЛИКЛАРИНИ ФАХРЛАНИБ ГАПИРМОҚДАЛАР, ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЧИНЧИ ЙИЛИГА МЎЛЖАЛЛАНГАН МАМЛАКАТ ПЛАНИ ВА БЮДЖЕТИНИ МУҲОКАМА ЭТМОҚДАЛАР.

МОСКВА. Катта Кремль саройи. Ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг еттинчи сессияси. Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг қўшма мажлиси. (ТАСС-ЎзТАГ телефотоси).

ЎНИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ — ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

СОВЕТ кишисининг фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш партиянинг энг муҳим программ йўл-йўриғи, унинг бутун фаолияти олий маъноси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

КПСС Марказий Комитетининг куни кеча бўлиб ўтган Пленуми метиндек мустаҳкам мана шу ленинча йўлнинг давомийлигини тасдиқлади. Коммунистлар партияси теварагида маҳкам жипслашган мамлакатимиз меҳнаткашлари Пленум қарорларини, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг ундаги нутқини халқ хўжалиги самарадорлигини ошириш, уни интенсивлаш, бутун экономикага раҳбарлик соҳасини такомиллаштириш учун бундан буёнги курашнинг муфассал программаси деб билмоқдалар.

Совет кишилари ўз меҳнатининг натижалари билан фахрланишга ҳақлидирлар, аммо улар келгусида ҳали янада қийин ва зўр ғайрат билан қилинадиган ишлар турганлигини яхши биладилар. Биз ўн биринчи беш йилликнинг учинчи, асосий йилига қадам қўймоқдамиз, бу беш йиллик режаларининг бажарилиши ҳар бир кишининг шахсан меҳнат қилиб қўшадиган ҳиссасига боғлиқ. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ мусобақасининг кенг миқёси ва дадил маромини айни мана шу нарса белгилаб бермоқда. Кўп миллатли Советлар мамлакатининг тўла ҳуқуқли хўжайинлари бўлмиш меҳнаткашлар давлат ва жамият ишларини идора қилишда тобора актив қатнашмоқдалар, социалистик демократиянинг юксак принципларини амалда рўёбга чиқармоқдалар.

Халқ сайлаб қўйган кишилар ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг Катта Кремль саройидаги еттинчи сессиясига партия режаларини бажариш аҳду паймони билан тўпландилар. Сессия 23 ноябрь эрталаб соат 10 да Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг қўшма мажлиси билан очилди.

Ю. В. Андропов, Г. А. Алиев, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Д. А. Кунаев, А. Я. Пельше, Г. В. Романов, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Т. Я. Киселев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарёв, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, К. В. Русаков, Н. И. Рижков ўртоқларни депутатлар гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Сессияни Миллатлар Советининг раиси депутат **В. П. Рубен** очди. У бундай деди:

Яқинда партиямиз, совет халқи, бутун илғор инсоният Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли раҳбари, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг энг таниқли арбоби, халқлар тинчлиги ва дўстлиги учун толмас курашчи — Леонид Ильич Брежнев билан қалблари қайғуга тўлиб видолашдилар.

Л. И. Брежнев ҳаётининг анчагина даври СССР Олий Совети, унинг Президиуми самарали фаолияти билан, Конституциянинг ишлаб чиқилиши ва қабул этилиши, халқ депутатлари Советларининг роли ҳамда обрў-эътибори янада ошиши билан, совет жамияти демократик асосларининг ривожланиши билан боғланган.

Совет кишилари, халқ сайлаб қўйган кишилар кўп миллатли Ватанимиз шонли фарзандининг хотирасига ҳурмат бажо этиб, жонажон Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси теварагида тағин ҳам маҳкамроқ жипслашиб, партиянинг ички ва ташқи сиёсатига астойдил ишонишларини ва бу сиёсатни якдиллик билан қўллаб - қувватлашларини билдирмоқдалар, КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини амалга ошириш учун қунт билан ишлашга тайёрдирлар.

Мажлис аҳли Леонид Ильич Брежнев хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб, ҳурмат билан эсга олди.

Депутатлар сессиянинг кун тартибини ва унинг иш тартибини якдиллик билан тасдиқладилар.

Қуйидаги масалалар муҳокамага қўйилди.

1. СССР Олий Совети Президиумининг аъзоларини сайлаш тўғрисида.

2. 1983 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани тўғрисида ва 1982 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани қандай бажарилаётганлиги ҳақида.

3. СССРнинг 1983 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва СССРнинг 1981 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақида.

4. СССР Давлат чегараси тўғрисидаги СССР Қонунининг лойиҳаси ҳақида.

5. Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг энергетика доимий комиссияларини тузиш тўғрисида.

6. СССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Кун тартибининг биринчи масаласи юзасидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси депутат **В. В. Гришин** сўз олди. У бундай деди:

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ҳамда Олий Советнинг Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети Оқсоқоллар кенгашлари менга КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Юрий Владимирович Андроповни СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси қилиб сайлаш тўғрисидаги таклифни сизларнинг муҳокамангизга ҳавола этишни топширдилар.

Бутун партиямиз ва бутун совет халқи ўртоқ Ю. В. Андропов Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби эканини, Леонид Ильич Брежневнинг энг яқин сафдоши, Ленин партиясига, коммунизм қурилиши улуғ ишига астойдил содиқ, истеъдодли ташкилотчи ва сиёсий раҳбар эканини биладилар.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил 12 ноябрь куни бўлиб ўтган навбатдан ташқари Пленуми ўртоқ Ю. В. Андроповни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари қилиб якдиллик билан сайлади.

Пленум партиямиз олий органининг метиндек бирлигини намойиш этди, КПСС ва унинг Марказий Комитети КПСС XXVI съезди йўлидан, ички ва ташқи сиёсатда ленинча йўлдан бундан буён ҳам муттасил олға бораверишга азму қарор берганликларини яққол тасдиқлади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг СССР Олий Совети Президиуми аъзоси қилиб сайланиши совет жамияти ва давлатимиз манфаатларига мос бўлиб тушади. Бундай қилиш мамлакатимиз давлат ҳокимияти олий органининг мамлакат экономикаси ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш, кўп миллатли Ватанимиз қардош халқларининг дўстлигини кучайтириш, халқ фаровонлигини ошириш, социалистик демократияни ривожлантириш соҳасидаги, тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш соҳасидаги кўп қиррали фаолиятида Коммунистик партиянинг раҳбарлик роли муваффақиятли равишда амалга оширилишига кўмаклашади.

СССР Олий Совети қарорининг қуйидаги лойиҳасини муҳокамангизга тақдим этишга ижозат бергайсизлар:

«Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Олий Совети депутат Юрий Владимирович Андроповни СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси этиб сайлашга қарор қилади».

Бу таклиф гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Депутат **Ю. В. Андроповни** СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси этиб сайлаш тўғрисидаги қарор бир овоздан қабул қилинди.

Депутатлардан **С. А. Шалаев** ва **Н. Г. Басов**лар ҳам СССР Олий Совети Президиумининг аъзолари қилиб сайландилар.

Сессия депутат А. И. Шибаевни СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси вазифасидан озод этди.

Раислик қилувчи кун тартибидаги иккинчи масалани кўриб чиқишга киришишни таклиф қилди. «1983 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани тўғрисида ҳамда 1982 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани қандай бажарилаётганлиги ҳақида» СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани раиси депутат **Н. К. Байбаков** доклад қилди.

Сўнгра «СССРнинг 1983 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва СССРнинг 1981 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақида» СССР молия министри депутат **В. Ф. Гарбузов** доклад қилди.

Шу билан СССР Олий Совети палаталарининг биринчи қўшма мажлиси ёпилди.

(ТАСС).

Матбуот маркази

Бутун ҳосил хирмонга!

⊙ 23 ноябрга қадар республикамизда тайёрланган пахта 5 миллион 832 минг тоннадан ошиб кетди. Шу миқдордаги пахтанинг 452 минг тоннадан кўпроғи ингичка толали пахтадир. Бир кунда она-Ватан хирмонига 27.783 тонна пахта топширилди.

УЛКАН ЗАФАР

● **СИРДАРЁ.** Ворошилов райони дала меҳнаткашлари юксак довонни эгалладилар. Улар тайёрлов пунктларига 50 минг тонна пахта жўнатдилар. Ҳар гектар ердан 31 центнердан ҳосил олинди. Машина терими плани 105,5 процент қилиб бажарилди. Дала гвардиячилари уйган хирмон 36.500 тонна бўлди.

ИПАК ПАХТА — БОЙЛИГИМИЗ

● **ҚАШҚАДАРЁ.** Косон райони пахтакорлари давлатга ингичка толали пахта топшириш бўйича планни бажардилар. 21.500 тонна қимматбаҳо ингичка толали пахта тайёрланди. Ленин номли, «Шарқ юлдузи», Ворошилов номли колхозлар, «Ленинград», «Косон», А. Икромов номли, «Гулбоғ» совхозлари пахтакорлари бу ютуққа муносиб улуш қўшдилар. Район пахтакорлари яна 1,5 минг тонна ипак пахта тайёрлашга қарор қилдилар.

Тайёрлов пунктларига 6.855 тонна пахта етказиб берган Косон районидаги «Ленинград» совхозининг меҳнаткашлари йиллик планни бажардилар. Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан совхоз миришкорлари ялпи ҳосилни 8 минг тоннага етказиш учун қатъий бел боғладилар.

ЮҚОРИ СУРЪАТ

● **ФАРҒОНА.** Областнинг олти райони, 55 колхози, 16 совхози, 55 бўлими, 1.383 бригадаси социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда.

Риштон районидаги «Коммунизм» колхози аъзолари юбилей йили планини шараф билан адо этдилар. Тайёрлов пунктларига 5.520 тонна пахта жўнатилди. Яна 200 тонна пахта топшириш учун қизғин кураш бормоқда.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

● **ХОРАЗМ.** Урганч районидаги Калинин номли колхоз пахтакорлари социалистик мажбурият ҳисобига пахта топшира бошладилар. Она-Ватан хирмонига 5.183 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Хўжалик аъзолари яна 250 тонна пахта тайёрлаш учун бутун куч ва имкониятни ишга солмоқдалар.

МАРРА — 6 МИНГ ТОННА

● **АНДИЖОН.** Хўжаобод районидаги «Ленинград» колхози пахта тайёрлаш йиллик планини бажарди. Хирмонга 5.690 тонна пахта тўкилди. Ҳосилнинг 75 проценти машиналар ёрдамида териб олинди. Хўжалик пахтакорлари ялпи хирмонни 6 минг тоннага етказиш мажбуриятини олишди.

АМАЛИЙ ЁРДАМ

● **НАМАНГАН.** Тошкент енгил ва тўқимачилик саноати институтининг Наманган филиали студентлари Охунбобоев номли колхоз (Наманган райони)да пахта йиғим-теримида иштирок этишмоқда. Улар мавсум бошидан буён колхоз хирмонига 190 тоннадан кўп пахта тўкишди. Бўлажак мутахассислар камида яна 10 тонна пахта теришга сўз беришди.

Поп районидаги «Партия XXII съезди» колхози аъзолари тайёрлов пунктларига 4.558 тонна пахта етказиб бериб, йиллик маррани эгалладилар. Хўжаликда хирмонни 5 минг тоннага етказиш учун ўзаро мусобақа қизитиб юборилди.

ҒОЛИБЛАР САФИГА

● **ҚҚАССР.** Кегайли районидаги «Кокчиель» совхози пахтакорлари тайёрлов пунктларига 2510 тонна пахта жўнатиб, йиллик планни бажардилар. Бу автоном республикада оширилган социалистик мажбурият ҳисобига пахта топшираётган 76-хўжаликдир.

ДАСТЛАБКИ МУВАФФАҚИЯТ

● **СУРХОНДАРЁ.** Денов районидаги Жданов номли колхоз аъзолари дастлабки довонни эгалладилар. Давлатга 2.236 тонна пахта сотилди. Унинг 2.212 тоннаси машиналар ёрдамида терилди.

УЧ ХЎЖАЛИК РАПОРТИ

● **ТОШКЕНТ.** Ўрта Чирчиқ районида уч хўжалик маррага етди. А. Икромов номли колхоз эл хирмонига 2.835 тонна, Ким Пен Хва колхози — 4.625 тонна, «Северний маяк» колхози эса 4.204 тонна пахта етказиб берди.

МАШИНАЛАР ШАРОФАТИ

● **ЖИЗЗАХ.** Дўстлик районидаги Ленин номли совхоз пахта тайёрлаш планини бажарди. Тайёрланган 13.700 тонна пахтанинг 10.700 тоннаси машиналар ёрдамида териб олинди.

Мирзачўл районидаги Абай номли совхоз 8.630 тонна, шу райондаги С. Сегизбоев номли совхоз 9.931 тонна пахта тайёрлаб, йиллик маррани эгаллади.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

● **САМАРҚАНД.** Оқдарё районидаги «Оқдарё» совхози юбилей йили планини шараф билан бажарди. Давлатга 7.360 тонна пахта етказиб берилди.

Иштихон районидаги «8-март» колхози 3.543 тонна пахта тайёрлаб, планни бажарганлиги ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекди.

⊙ Пахтакор ўртоқлар! Яна бир жасорат кўрсатсак юксак довонни эгаллаймиз! Юбилей йили план ва социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариб, СССРнинг шонли 60 йиллигини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб оламиз!

ПАХТА-ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 23 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи устун — мавсум бошидан буён

ТОШКЕНТ	0,02	109,26	—	103,13
ҚҚАССР	0,14	108,96	0,02	91,11
ХОРАЗМ	0,18	108,75	—	100,28
БУХОРО	0,24	105,38	0,32	47,76
НАВОИЙ	0,33	103,08	0,41	81,32
Фарғона	0,75	98,31	—	83,54
Сурхондарё	0,59	98,09	0,62	63,08
Самарқанд	0,71	96,02	1,04	92,62
Қашқадарё	0,75	95,07	1,11	89,53
Андижон	0,56	94,40	0,42	74,46
Жиззах	0,57	93,89	0,09	79,01
Сирдарё	0,48	92,73	0,23	87,44
Наманган	0,45	91,83	0,31	65,46
Республика бўйича:	0,47	99,02	0,37	81,40
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
НАМАНГАН	1,12	161,62	—	38,93
НАВОИЙ	0,23	143,19	0,42	118,73
БУХОРО	0,38	119,27	0,08	60,35
СУРХОНДАРЁ	0,58	118,06	0,96	93,96
ҚАШҚАДАРЁ	0,40	106,37	0,60	75,13
Республика бўйича:	0,50	116,05	0,77	86,41

Биз ҳаммамиз — пахтакормиз

ПАХТАЗОРДАН ДАРАКЛАР № 42

Тошкентдаги 34-ҳунар-техника билим юрти коллективи Жиззах область Октябрь районидаги Алексеевский номли совхозда самарали меҳнат қилаяпти.

УРТАДАГИ СУРАТДА: билим юрти студентлари пахтазорда.

Чапдаги ва ўнгдаги суратларда илғор теримчилар — 34-ҳунар-техника билим юртининг ўқувчиси Сергей Харламов ва Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг студенти Саида Саидбоева.

М. Нуриддинов фотолари.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ газеталари ва «Главташпассавтотранс» бошқармасининг республика пахта далаларидаги МАТБУОТ МАРКАЗИ

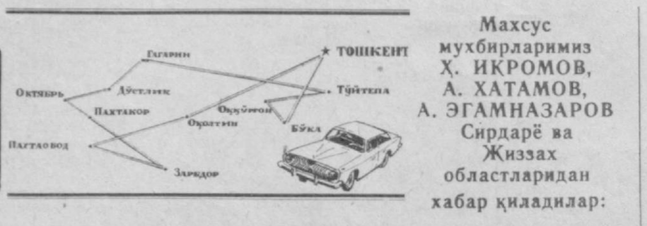

Махсус мухбирларимиз Ҳ. ИКРОМОВ, А. ХАТАМОВ, А. ЭГАМНАЗАРОВ Сирдарё ва Жиззах областларидан хабар қиладилар:

43. ОЧИҚ ХАТГА ЖАВОБАН

▲ РЕСПУБЛИКАНИНГ 6 МИЛЛИОН ТОННАЛИК ПАХТА ХИРМОНИГА СТУДЕНТЛАР УЛКАН ҲИССА ҚЎШМОҚДАЛАР ▲ ФИДОКОРЛИК НАМУНАЛАРИНИ КЎРСАТИБ ▲ ТАБИАТ ИНЖИҚЛИГИНИ ЕНГИБ

АНКЕТА САВОЛЛАРИ:

1. БАХТ ДЕГАНДА НИМАНИ ТУШУНАСИЗ!

2. «МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ»ГА МУНОСАБАТИНГИЗ ҚАНДАЙ!

Бугун анкета саволларига Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг «зангори кема»да юз тоннадан зиёд пахта терган студенти Ғайрат БОБОҚУЛОВ жавоб беради:

1. Бахт деганда мен ҳар қандай қийинчиликни енгишни тушунаман. Масалан, ҳозир қор-ёмғир остидаги «оқ олтин»имизни йиғиб-териб олсак бахтлимиз.

2. Халқимизда «Меҳнатнинг таги — роҳат» деган мақол бор. Пахтамиз 6 миллион тоннага етса, меҳнат ва ҳосил байрамида қатнашсак, бутун чарчоғларимиз чиқиб кетади. «Меҳнат семестри» маълум даражада студент-ёшларга қийинчиликларни енгишни ўргатади.

«Матбуот маркази» Жиззах область Арнасой район Совети ижроия комитетининг ходими Анваржон Имомовдан қуйидаги мактубни олди:

«Тошкент физкультура институти студент ва ўқитувчилари қўриқ Октябрь районидаги Ҳамид Олимжон номидаги совхоз пахтакорларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Бу ерда 10 та бригада ташкил этилган. Улар ўртасида ўзаро мусобақа йўлга қўйилган. Илғор факультет бригадалар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириляпти.

Институт коллективи бошқаларга ўрнак бўлмоқда. Яқинда қўлга киритган муваффақиятлари учун бу коллективга 500 сўм пул мукофоти берилди. Ҳар бир студент унумдорликни оширишга интилмоқда. Ҳозирги қор ёққан шароитда эллик килограммчилар сафи кун сайин кенгайиб боряпти.

Факультетлараро мусобақада спорт факультети олдинда боряпти. Факультет декани Озод Турсунович Расулов ишни намунали ташкил этган. Бу факультет студентлари совхознинг Йўлдош Бозоров, Абийир Ражабов ва Маматқул Ҳолмирзаев ўртоқлар бошчилик қилаётган бўлим пахтазорларида баракали меҳнат қилишяпти».

Ҳа, Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларининг 6 миллион тонналик Ўзбекистон пахтаси учун курашда жасорат ва фидокорлик намуналарини кўрсатаётган тошкентлик шонли ўғил ва қизларига Очиқ хати барча институтлар қатори физкультура институти коллективини ҳам янги марралар сари руҳлантиряпти. Бу институтнинг 957 вакили мавсум бошидан буён 1100 тоннадан зиёд «оқ олтин» териб берди. Масалан, ўқитувчи Аъзам Шокиржонов раҳбарлик қилаётган теримчилар бригадасида юзга яқин студент бор. Ҳозирги шароитларда ҳам бу бригада ҳар куни етти ярим — саккиз тоннадан пахта териб бермоқда. Ўрин Ҳасанов, Одил Норқобилов, Абдураҳим Эгамбердиев, Юрий Богачёв, Лола Усмонова, Ҳалима Қаршиева, Дилбар Иброҳимова сингари пешқадам студентлардан совхоз пахтакорлари астойдил миннатдор бўлмоқдалар. Шу институтнинг спорт ўйинлари кафедраси мудири Абдуҳамид Шокирович Қосимов бригадаси ҳам пешқадамлар сафида боряпти.

— Биз физкультура институти коллективининг ёрдамидан беҳад хурсандмиз, — дейди Октябрь район партия комитети қишлоқ хўжалиги бўлими мудири Даврон Примов. — Масалан, улар пахта тераётган Ҳамид Олимжон номли совхоз ишларининг юришиб кетишида студентларнинг ҳиссаси катта бўлаяпти. Физкультура институти билан фармацевтика институти студентлари районимизга келган кундан бошлабоқ ўзаро мусобақалашишяпти. Ҳаво очиқ кунларда бу икки коллектив ёнма-ён борди. Умуман, шуни айтиш керакки, районимиздаги ўн мингдан зиёд ҳашарчилар ғайрат-шижоати бошқача. Уларнинг ягона мақсади Ўзбекистоннинг 6 миллион тонналик хирмонини бунёд этишга имкон борича кўпроқ ҳисса қўшишдир.

Ҳа, студент-ёшлар ўз ватанпарварлик бурчларини чуқур ҳис этмоқдалар. «6 миллион тонналик хирмон бунёд этмагунча пахтазордан кетмаймиз!» — дейишмоқда улар. Ҳашарчилар учун хўжаликларда барча шарт-шароитлар яратиб берилганлигини қайд этиб ўтиш керак. Барча ишлар кузги-қишки шароитга мослаштирилган. Озиқ-овқат маҳсулотлари пешма-пеш келиб турибди. Бутун куч теримга қаратилмоқда!

44. ПАХТАЗОР — СИНОВ МАЙДОНИ

▲ БУТУН КУЧ — ПАХТА ТЕРИМИГА! ▲ ОЧИҚ ХАТ ЯНГИ ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАМОҚДА. ▲ ШАҲАРЛИК ҲАШАРЧИЛАРГА БАРЧА ШАРОИТЛАР МУҲАЙЁ.

АНКЕТА САВОЛЛАРИ:

1. Бахт деганда нимани тушунасиз!

2. «Меҳнат семестри»га муносабатингиз қандай!

Бугун анкета саволларига ТошДУ география факультетининг 4-курс студенти Зумрад БАРАТОВА жавоб беради:

1. Орзуга эришган кишилар бахтли. Институтни битириб халққа хизмат қилсам, ўзимни бахтли ҳисоблайман. Ҳозир ҳам далаларда она-Ватан учун хизмат қиляпмиз.

2. «Меҳнат семестри» одамни чиниқтиради, мен ёшлигимдан жисмоний жиҳатдан чиниққанман. Шунинг учун ҳам пахтани кўп теряпман.

6 миллион тонналик Ўзбекистон хирмони учун курашнинг ҳал қилувчи палласи етиб келди. Яна бир неча кундан кейин республикамиз пахтакорлари она-Ватанга ёруғ юз билан ғалаба рапорти берадилар. Шу кунларда бутун куч ва эъбор ҳосилнинг сўнгги мисқолини териб олишга қаратилмоқда. Кўпчилик жойларда, ҳатто идора хизматчиларидан иборат зарбдор бригадалар тузилган. Уларга коммунист ва комсомоллар бош-қош бўлишяпти.

Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларининг 6 миллион тонналик Ўзбекистон пахтаси учун курашда жасорат ва фидокорлик намуналарини кўрсатаётган тошкентлик ўғил ва қизларига Очиқ хати юзасидан бўлиб ўтган митинг ва йиғилишларда ўқув юртларининг коллективлари ўз зиммаларига янги оширилган мажбуриятлар қабул қилишди. Бугун ана шулардан бири Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти коллективи ҳақида ҳикоя қиламиз.

Аввало шуни айтиш керакки, ҳар бир дала шийпонида республика партия ва ҳукуматининг Мурожаати, Очиқ хат ва ўқув юртлари коллективларининг янги социалистик мажбуриятлари осиб қўйилган. Очиқ хат барча олий ўқув юртлари, техникумлар, билим юртлари ёшларини янги зафарларга чорламоқда.

Биз штабда бўлганимизда ҳам, хўжаликларни кезганимизда ҳам бу ерга Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Учқун Умарович Умаровни тез-тез келиб, ҳашарчилар ишлари, уларга яратилган шарт-шароитлар билан қизиқаётганини айтишди.

Маълумки, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти республиканинг барча студентларига мурожаат билан чиққан эди. Унда республиканинг 6 миллион тонналик пахтасининг бир проценти — 60 минг тоннасини териб беришга аҳд қилишган эди.

Биз штаб бошлиғи, институт ректори, химия фанлари доктори, профессор Саъдулла Искандарович Искандаров билан учрашганимизда ана шу мажбурият қандай бажарилаётганини сўрадик.

— Ҳозиргача терган пахтамиз 66 минг тоннадан ошиб кетди, — деди у қувонч билан. — Очиқ хатни қизғин муҳокама қилдик. Студентларимиз шиори то 6 миллион тонналик хирмон уюлмагунча пахтазордан кетмаслик. Институт ўз мажбуриятини бажарди. Лекин бу чегара эмас. Биз Очиқ хатга жавобан янги оширилган мажбурият қабул қилдик. Институт хирмонини 70 минг тоннага етказмоқчимиз!

Деканлардан — доцент Сунгат Гатауллович Муҳаммаджонов, доцент Темур Раҳимович Иброҳимов, профессорлардан Михаил Израилович Ланцман, Шукрулла Убайдуллаевич Йўлдошов, доцент Валентин Александрович Иванов, Ўктам Ҳамидович Мансуров ва бошқалар теримни юксак уюшқоқлик билан ташкил этганлар. Қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ремонтни ташкил этиш факультетлари коллективлари 20 минг тоннадан ошириб пахта териб беришди. Ўтган йили институт бўйича 45 минг тонна пахта терилган эди. Бу йил ундан 1,5 баравардан кўп хирмон уюлди. Сирдарё областининг Оқолтин районидаги 10, 10-«а», 17 ва бошқа совхозларида Б. Мирзаев, А. Қурбонов сингари студентлар намуна кўрсатишди.

Бундан ташқари ўз каникуллари даврида студентларимиз оталиқдаги хўжаликлар техникасини сифатли ремонт қилиб беришди. Бу ишларнинг самараси катта, албатта. Студентларимиз фақат пахтакорларга кўмаклашибгина қолмай, шу соҳада, қийин об-ҳаво шароитларида техникадан тўғри фойдаланиш сирларини ўрганадилар. Бевосита теримда қатнашишдан ташқари, баъзи студентларимиз кўрак чувиш агрегатларида, техникани шудгорлашга тайёрлашда ҳам ёрдам бермоқдалар.

Биз институт коллективи пахта тераётган 4-совхозда бўлдик. Бу ерда институт партия комитети секретарининг ўринбосари Марат Ҳамидович Абдуллаев билан учрашдик.

— 1952 киши пахта теряпти, мавсум бошидан буён 3.200 тонна пахта тердик, — деб ҳикоя қилди у. — 4-совхозда ишлаётган студентларимизнинг ҳар бири Очиқ хатга жавобан қўшимча 40 килограммдан пахта териб беришга сўз берди. Айниқса, ер тузилиши факультетининг 3-курси, гидротехника иншоотлари факультетининг 5-курс студентлари ҳиммат кўрсатиб ишлашяпти.

Институт комсомол ташкилоти секретари Шавкат Мирзиёев айниқса комсомол-ёшларни теримга жалб этишда катта ташаббускорлик кўрсатмоқда. У комсомол штабининг бошлиғидир.

Ҳаммаёқ қор, совуқ. Лекин пахтазорларга боқсангиз, ёппасига теримга ёпирилган студент-ёшларни кўрасиз. Пахтазор — ҳақиқий мардларни мана шу долзарб дақиқаларда синамоқда!

(Давоми бор).

ИҚТИСОДИЙ САМАРА

Академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг Хива районидаги тажриба участкасида олмазордан олинган ҳосил бир ярим баравар кўпайди. «Узгипроводхоз» тресги ходимлари ишлаб чиққан ва жорий этган жилдиратиб суғориш методи бунга кўмаклашди. Суғоришнинг прогрессив усули ҳосилдорликни ошириш, сув ва ўғитдан самарали фойдаланиш, энг муҳими эса — қум тепаликларда ва тоғ тик ёнбағирларида боғлар ва узумзорлар барпо этиш имкониятини оширишга кўмаклашди.

Сувни жилдиратиб оқизадиган пластмасса қувур тармоқларининг ер остида жойлаштириш схемаси икки қатор кўчатларни суғоришни кўзда тутади. Бундай қувурларда сув тиниқ бўлади, икки камерали жилдиратиб оқизувчи қурилма эвазига тармоқни балчиқлаштирмайди, пластмассага аралаштирилган махсус қўшимчалар эса қувурларни турли микроорганизмлар пайдо бўлишидан сақлайди. Суғориладиган сув бир маромда оқиб туришининг пухта таъминланганлиги дарахтларнинг ўсиши, ривожланиши ва мева тугишига ижобий таъсир этади.

Мутахассисларнинг ҳисоблаб чиқишича, суғоришнинг янги усули қўлланиши натижасида бир гектар ердан икки минг сўмлик иқтисодий самара олинган.

(ЎзТАГ).

МУҲИМ МАВЗУДА

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва методологик (фалсафий) семинарлар марказий Совети томонидан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Президиуми ҳузурида ташкил этилган шаҳар методологик семинарининг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди. Машғулот «Тафаккурнинг материалистик назарияси ва кибернетиканинг айрим назарий проблемалари» мавзуига бағишланди.

Семинарда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги В. Қ. Қобулов ва фалсафа фанлари доктори, профессор А. Ф. Файзуллаев илмий доклад қилдилар. Докладларни муҳокама қилишда фалсафа фанлари доктори Б. И. Исмоилов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси механика ва бошқариш жараёнлари бўлимининг академик-секретари Т. Р. Рашидов ва бошқалар иштирок этдилар.

Шаҳар семинари ишида олий ўқув юртлари методологик семинарларининг раҳбарлари, «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг ходимлари иштирок этдилар. Семинар қатнашчиларининг фикрига қараганда мазкур машғулотлар олимларнинг ғоявий-назарий савиясини оширишга, уларнинг билим доирасини кенгайтиришга ёрдам бермоқда.

• *Пропагандист ва тингловчиларга ёрдам*

«Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи»

МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ЎҚУВ СИСТЕМАСИДАГИ МАШҒУЛОТЛАР УЧУН МЕТОДИК ТАВСИЯНОМАЛАР

МАШҒУЛОТНИНГ ТАХМИНИЙ ПЛАНИ:

1. СССРнинг ташкил топиши — КПСС ленинча миллий сиёсатининг тантанаси.

2. Социализм ва коммунизм қурилишида СССР ташкил топишининг аҳамияти.

3. ССР Иттифоқи ташкил топишининг оламшумул тарихий аҳамияти.

Қисқача кириш сўзида 1982 йил 30 декабрда совет халқи ва бутун прогрессив инсоният СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигини байрам қилишини эслатиб ўтиш лозим.

СССРнинг ташкил топиши Улуғ Октябрь ғалабаларини, Ватанимиз шавкати, озодлиги ва мустақиллигини ички ва ташқи контрреволюциядан ҳимоя қилиш, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун барча иттифоқдош республикаларни бирлаштиришда улкан аҳамиятга эга бўлди.

Биринчи масала мазмунини баён этишда қуйидагиларни таъкидлаш лозим: СССРнинг ташкил топиши — Ленин ғояларининг, Коммунистик партия ва Совет давлати миллий сиёсати принципларининг жонли тимсолидир. Миллий масала бўйича таълимотни илмий коммунизм асосчилари — Маркс ва Энгельс баён этишган.

В. И. Ленин Маркс ва Энгельс таълимотини янги тарихий вазият — империализм ва пролетар революцияси даврига тадбиқан ривожлантирди.

Миллий масала бўйича программа Ленин томонидан унинг «Миллий масала тўғрисида танқидий мулоҳазалар», «Миллатларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи тўғрисида», «Миллатлар тўғрисида ёки автономлаштириш» тўғрисидаги масалага доир» асарларида, шунингдек унинг РКП(б)нинг VII—XI съездларидаги нутқларида ишлаб чиқилган. Коммунистик партия миллий сиёсатининг асосий принципларини ҳам В. И. Ленин ишлаб чиққан.

Гражданлар уруши тугаганидан сўнг мамлакатимиз меҳнаткашлари олдида янги вазифалар: индустрлаштириш, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, давлатимиз мудофаа қобилиятини ошириш, миллатларни ривожлантириш, социализм қуриш вазифалари кўндаланг бўлди.

Шу ўринда ССР Иттифоқи ташкил топиши тарихини қисқача очиб бериш мақсадга мувофиқдир.

1922 йилда РКП(б)нинг октябрь пленумида Украина, Белоруссия, Закавказье Республикалари федерацияси (Озарбайжон, Грузия ва Арманистон) ва РСФСР ўртасида уларни СССРга бирлаштириш тўғрисида шартнома битиш зарур деб топилди. 1922 йил 30 декабрда Москвада Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Советларининг I съезди бўлиб ўтди.

Съезднинг аҳамияти шундаки, унда СССРнинг ташкил топганлиги тўғрисида декларация ва Иттифоқ шартномаси қабул қилинди, қонун чиқарувчи олий орган — СССР Марказий Ижроия Комитети сайланди. СССР Марказий Ижроия Комитетининг иккинчи сессиясида СССР Халқ Комиссарлари Совети ташкил этилганлигини айтиб ўтиш жуда муҳимдир. СССР Марказий Ижроия Комитети В. И. Ленинни СССР Халқ Комиссарлари Советининг Раиси этиб тасдиқлади.

Шундай қилиб, СССР ташкил топишининг сабаблари қуйидагилардан иборат: 1. Сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий куч-ғайратлар ҳамда ресурсларни бирлаштириш. 2. Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабаларини ҳимоя қилиш. 3. Социализм ва коммунизм қуриш.

Иккинчи масалага ўтиш вақтида миллий сиёсат соҳасидаги вазифаларни: миллатлар ва элатлар ўртасидаги мавжуд тенгсизликни тугатиш, уларнинг иқтисодий ва маданий савиясини тенглаштириш, иттифоқдош республикаларнинг ва умуман СССРнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш вазифаларини кўриб чиқиш тавсия этилади.

Шу муносабат билан фактларни мисол келтириш мақсадга мувофиқдир.

Барча иттифоқдош республикаларнинг куч-ғайрати билан СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш бир текис, планли равишда, мақсадга мувофиқ амалга оширилмоқда. 1982 йилга келиб миллий даромад 1922 йилга нисбатан 167 баравар кўпайди.

Қишлоқ хўжалиги ва маданият соҳасида катта муваффақиятларга эришилди. Ана шунинг якуний натижасида мамлакатимизда ривожланган социалистик жамият барпо этилди. Иттифоқдош республикалар иқтисодий ва маданий тараққиёт даражасини тенглаштириш вазифаси асосан ҳал этилди. Кишиларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи вужудга келди. Буларнинг ҳаммаси совет халқига Коммунистик партия раҳбарлигида янги мураккаб вазифаларни — коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш, ижтимоий муносабатларни такомиллаштириш ва коммунизм қурувчисини тарбиялаш вазифаларини ҳал этиш имконини бермоқда.

Шу ўринда СССР саноатининг 1982 йил тўққиз ойи давлат планини бажариш якунлари тўғрисида СССР Марказий статистика бошқармасининг хабаридан мисоллар келтириш зарур.

Масалани маҳаллий шароит билан боғлаб қуйидагиларни айтиб ўтиш зарур: чор Россиясининг ўтмишдаги қолоқ чекка районлари индустриал-аграр республикаларга айландилар, маданий революция амалга оширилди. Буни биз барча иттифоқдош республикалар, шу жумладан Ўзбекистон ССР мисолида яққол кўриб турибмиз.

Бу ўринда 1982 йил 26 октябрда «Правда Востока» газетасида эълон қилинган Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабарини мисол келтириш мақсадга мувофиқ.

Учинчи масала мазмунини очиб беришда СССРнинг ташкил топиши тарихий аҳамиятга эга бўлган, жаҳон тараққиётига чуқур таъсир кўрсатаётган воқеа эканлигини таъкидлаб ўтиш лозим. СССР халқлари билан бирга жаҳон социализм системасидаги давлатлар, социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатлар, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларидаги миллионлаб кишилар Улуғ Октябрь кўрсатиб берган йўлдан бормоқдалар.

Шу муносабат билан тингловчиларга КПСС ва СССРнинг ташқи сиёсатини эслатиб ўтиш лозим. 1917 йил — тинчлик ҳақидаги декрет. Ҳозирги вақтда: тинчлик учун, янги жаҳон урушининг олдини олиш учун, халқлар хавфсизлиги учун, давлатларнинг ижтимоий ва давлат тузумидан қатъий назар ҳамкорлиги учун кураш. Л. И. Брежнев илгари сурган ташқи сиёсат соҳасидаги янги ташаббуслар ҳақида гапириб ўтиш лозим.

Мавзуга қисқача хулоса ясаётганда қуйидагиларни таъкидлаб ўтиш керак: СССРнинг ташкил топиши — КПСС ленинча миллий сиёсатининг тантанасидир. В. И. Ленин, Коммунистик партия — ССР Иттифоқининг илҳомчиси ва ташкилотчисидир.

Ленин партияси раҳбарлигида мамлакатимиз қудратли индустриал-аграр давлатга айланди. СССРда ривожланган социалистик жамият қурилди. Ленинча миллий сиёсат туфайли СССРда ҳур, тенг ҳуқуқли республикалар бузилмас иттифоқига бирлашган миллатлар ва элатларнинг тенгсизлигига барҳам берилди.

АДАБИЁТЛАР

В. И. Ленин. Миллий масала тўғрисида танқидий мулоҳазалар.

Тўла асарлар тўплами, 24-том, 131—172-бетлар.

В. И. Ленин. РКП(б) программасининг лойиҳаси. Программанинг миллий муносабатлар соҳасидаги пункти Тўла асарлар тўплами, 38-том, 123-бет.

В. И. Ленин. Миллатлар тўғрисидаги ёки «автономлаштириш» тўғрисидаги масалага доир. Тўла асарлар тўплами, 45-том, 399—406-бетлар.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 60 йиллиги тўғрисида. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил 19 февралдаги қарори.

Л. И. Брежнев. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллиги тўғрисида. Ленин йўлидан. 4-том, 41—101-бетлар.

Л. И. Брежнев. Ички ва ташқи сиёсат тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVI съездига ҳисоботи. КПСС XXVI съезди материаллари. Сиёсий адабиётлар нашриёти, 1981 йил, 55—57, 64—66-бетлар.

Л. И. Брежнев. Амалдаги интернационализм. 1982 йил, 22—25 март. Сиёсий адабиётлар нашриёти, 1982 йил, 16-бет.

Ш. Р. Рашидов. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Ўзбекистон Компартияси XX съездига ҳисобот доклади.

КПСС Марказий Комитети ноябрь (1981 йил) Пленуми, КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми, КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 йил) Пленуми, Ўнинчи чақириқ СССР Олий Совети VII сессиясининг материаллари.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

РЕЗЕРВЛАРДАН ФОЙДАЛАНИБ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин раислигида Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарлик бўйича шаҳар ташкилий комитетининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. «Собир Раҳимов район партия комитетининг Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарлик бўйича ташкилотчилик ва сиёсий ишлари тўғрисида» район партия комитетининг биринчи секретари А. Фозилбеков ҳисобот билан сўзга чиқди. Ўзбекистон ССР Кинематографчилар союзи правлениесининг биринчи секретари М. Қаюмов ва республика Рассомлар союзи правлениесининг секретари Т. Маҳмудовлар ижодий союзлар томонидан Ўзбекистон пойтахтининг юбилейига белгиланган тадбирларнинг бажарилиши ҳақида ахборот бердилар.

Собир Раҳимов район партия комитети томонидан Тошкент юбилейини байрам қилишга тайёргарлик бўйича ишлаб чиқилган тадбирлар асосан бажарилмоқда. Бу масалалар район партия комитетининг бюросида, район Совети сессиясида, барча бошланғич партия ташкилотларида тингланди. Район ташкилий комитетининг мажлислари мунтазам равишда ўтказиб турилади.

Район меҳнаткашлари ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланиб, меҳнат унумдорлигини ошира бориб биринчи навбатда ишлаб чиқариладиган маҳсулот ҳажмининг оширилишига эришишга интилмоқдалар. Саноат маҳсулотини реализация қилиш бўйича ўн ойлик план 102,3 процент, меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича топшириқ 104,1 процент бажарилди. Барча саноат маҳсулотининг 26,2 проценти давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилмоқда. Районда капитал қурилиши планларининг бажарилиши юзасидан доимий назорат ўрнатилган.

Ободонлаштириш ишларига, уйларнинг ташқи томонларини архитектура жиҳатдан жиҳозлашга, майдонлар ва кўчаларни бадиий-сиёсий жиҳозлашга муҳим эътибор берилмоқда.

Шу билан бирга ташкилот мажлисида таъкидланганидек, белгиланган тадбирларнинг айрим масалалари тўлалигича ҳал этилмаган.

Районда Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарлик бўйича ишларни жонлантириш учун резервлар мавжуд.

Республика юбилейига Кинематографчилар ва Рассомлар союзлари ҳам активлик билан тараддуд кўрмоқдалар. Ёрқин бадиий ва ҳужжатли лентал ленинча миллий сиёсат тантанаси тўғрисида ҳикоя қилади, томошабинлар Коммунистик партия ғамхўрлиги, совет кишиларининг фидокорона меҳнатлари туфайли Тошкентнинг қанчалик юксалиб, янгича чирой очганлигини кўрадилар. Шаҳарнинг айрим районлари, диққатга сазовор ва тарихий жойлари тўғрисида фильмлар яратилади, Кинематографчилар союзининг материаллари асосида фотовиставка тайёрланади.

Рассомлар союзи «СССР халқларининг ленинча дўстлиги» деган республика виставкасини тайёрлайди, республика телевидениеси учун «Тошкент образи тасвирий санъатда» деган туркум эшиттиришлар тайёрланади. Союз аъзолари шаҳарни бадиий жиҳозлаш ишларида янада активрок иштирок этадилар

БИРИНЧИ МАШҒУЛОТ

Тошкент шаҳар партия комитетида идеология ходимлари шаҳар университетининг биринчи машғулоти бўлиб ўтди.

Машғулотни Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин очди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. Қ. Ҳайдарова «Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи» мавзуида лекция ўқиди.

КПСС Марказий Комитети лектори Ю. Ф. Смирнов халқаро аҳвол тўғрисида лекция ўқиди.

Таниқли революционер хотираси

В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалида таниқли давлат арбоби, Туркистонда гражданлар урушининг актив қатнашчиси В. Д. Вотинцев туғилган куннинг 90 йиллигига бағишлаб Тошкент жамоатчилигининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтининг директори Ҳ. Турсунов очди. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. Козимов тўпланганлар ҳузурида доклад қилди. Докладчи ва сўзга чиққанлар Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ишидаги В. Д. Вотинцевнинг катта хизматларини таъкидладилар.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

• ГАЗЕТХОН ИЛТИМОСИ

СУТ — ҲАЁТ ШАРБАТИ

Ҳурматли редакция! Сутнинг бебаҳо неъматлиги кўпчиликка маълум. Лекин баъзилар сутни кам ичишади. Сутнинг фойдаси, ундан фойдаланишда нималарга эътибор бериш кераклиги ҳақида газета саҳифасида мақола ёритишингизни илтимос қиламиз.

М. Абдулхолиқова, Ш. Каримова, Л. Бурхонова, кўп болали оналар.

Оламга келиб, кўз очган ҳар бир жонзот учун ҳар қандай ширинликдан ҳам азизи, зарури она сутидир. Она сутига тўймаган жонзот касалманд ва нимжон ўсиши табиий ҳолдир. Дунёда ҳеч бир ноз-неъмат бола учун она сути ўрнини боса олмайди.

Ҳаёт шарбати ҳисобланган сутларнинг ажойиб хусусиятлари бор. Сут одамзод пайдо бўлгандан бери истеъмол қилиниб келинаётган энг қадимги озиқ-овқат маҳсулотларидандир. Турли ҳайвонларнинг сути билан турли хасталиклар даволаниб келинган. Орадан бир қанча вақтлар ўтгандан сўнг, замонавий аппаратлар ёрдамида сутнинг хусусиятлари ўрганилиб, бундан шундай хулоса чиқдики, Ибн Синонинг сут ҳақидаги фикрлари тамомила тўғри экан. Сутдаги ёғ ва қанд моддаси ҳам инсон организмига енгил сингийди. Сут ёғи таркибида ўттиздан ортиқ ҳар хил ёғ кислоталари бор. Бошқа хил ёғларда эса мазкур кислоталар ниҳоятда кам бўлади ёки мутлақо бўлмаслиги мумкин. Жониворлар сути ташқи кўринишидан бир-биридан деярли фарқ қилмаса-да, лекин таркибий қисмлари хилма-хилдир. Айниқса, буғунинг сути кўп хусусиятга эга. Серёғлиги, минерал тузларга бойлиги жиҳатидан бу сут қаймоқ билан тенг туради.

Кўпчилигимиз эчки сутини ёқтирмаймиз, лекин бу сут таркибий жиҳатдан сигир сутидан анча устун туради. Ундаги микроэлементлар инсон организмига тезда сингий олади. Закавказьеда эчки сутини истеъмол қилиш анъанавий тус олган.

Текширишлардан маълумки, қишлоқ аҳолисига нисбатан шаҳарликлар орасида тез-тез касалга чалиниш, юрак фаолиятининг бузилиши, қон босимининг ошиши каби хасталиклар кўпроқ учрар экан. Маълумки, шаҳардан ташқарида деярли ҳар бир хонадонда соғин мол бор. Улар доим сут-қатиқ билан овқатланадилар. Сутдаги ферментлар витаминлар таркибида бўлади-ган сут қанди юрак, жигар ҳамда буйракнинг бир меъёрда ишлашини таъминлайди.

Сут ичиш учун иштаҳанинг кераги йўқ, сув ўрнида ёки чанқовни қондириш учун ичилган сутнинг нақадар фойдалилигини унутмаслик керак.

Тирик жонзот учун нақадар зарур ҳисобланган химия жадвалидаги элементлар сутда мужассамдир.Масалан, минерал тузлардан кальций, калий, натрий, магний, фосфор, микроэлементлардан мис, марганец ва кабольт сутда сероб. Бу моддалар сут орқали осонгина танага сингий олади.

Янги соғилган сут тўла қимматли бўлади. У бактерицидлик хусусиятига ҳам эга, яъни ўзига тушган бактерияларнинг кўпайишига тўсқинлик қилади. Бу хусусиятини сақлаш мақсадида янги соғилган сут совитилади. Бу ҳолат 10 даража ҳароратда сақланса, 24 соатгача тураверади.

Сут тайёрлайдиган заводлар аҳолига қулай бўлиши учун пастеризацияланган ва стерилланган сут чиқаришни такомиллаштиришди. Бундай сутлар бемалол истеъмол қилиб кетилаверади. Хилларга ажратиб ёғли ёки ёғи олиниб, таркибий қисми кўпайтирилган ҳолатда бўлади. Пастеризацияланган сут хом сутни 15—20 секунд мобайнида 74—76 даража ҳароратгача қиздириб тайёрланади. Хом сутга тушган бактерияларни йўқотиш мақсадида махсус аппаратларда пастеризацияланади. Сўнг у совутилади ва дезинфикцияланган тоза идишларга солинади. Бу сутни қайнатмасдан истеъмол қилиш мумкин.

Пастеризацияланган сутнинг қаймоғи (ёғи) олинмаган, ёғи кўпайтирилган, оқсилли, ёғсиз, витаминлаштирилган, қиздирилган турлари бор. Қаймоғи олинмаган сутда 3,2 процент сут мойи бўлади. Ёғи кўпайтирилган сут қаймоқ қўшиб тайёрланади. Унинг ёғлилиги 6 процентгача. Оқсилли сутда ёғ миқдори кам бўлади, яъни 1—2,5 процентгача ёғ, 5,5 процентгача оқсил, лекин унда сут қанди ва таркибий қисмлар кўп бўлади. Бу сут парҳез маҳсулот бўлиб, асосан оқсил етишмайдиган беморларга буюрилади.

Витаминлаштирилган сут ёғи олинмаган сутга витамин С, яъни сепараторга тушмаган янги сутга (бир литр сутга 100 миллиграмм) С витамини қўшиб тайёрланади ва махсус пакетга қуйилади. Қиздирилган сут эса, пастеризацияланган сутни ёпиқ идишларда 95—99 даражада 3—4 соат ёпиб тайёрланади. Бу сут ёғи кўпайтирилган сут ҳисобланади. Стерилланган сут юқори босим ва 125—145 даража ҳароратда 2—10 секунд давомида стерилланади.

Сут қаймоқ тутмаслиги ва яхши ҳазм бўлишлиги учун стериллашдан олдин гомогенизацияланади, яъни сутдаги ёғ зарралари майдаланади. Сут стериллангандан кейин совутилади ва кейин стерилланган шароитда ич томони полимер плёнка ва алюминий зари билан қопланган қоғоз пакетларга солинади. Сут совутилгандан кейин шишаларга қуйилса, стериллиги бузилади. Шунинг учун шишаларга қуйилган сутнинг оғзи бекитилиб, 115-120 даража ҳароратда бир неча минут давомида қайта стерилланади (бундай сутни «Можайское» дейилади).

Стерилланган сутни герметик беркитилган идишда ҳар қандай атроф-муҳит ҳароратида узоқ вақт сақлаш мумкин. Уй, хона ҳароратида оддий сутни бир суткадан ортиқ сақлаш мумкин эмас. Стерилланган сутни эса, узоқ вақт ҳар қандай шароитда сақласа бўлади.

Сут саноат корхоналари пастеризацияланган ва стерилланган сутдан ташқари, сут консервалари: шакар қўшиб қуюлтирилган сут, стерилланган қуюлтирилган сут, қуруқ сут (ёғи олинмаган ва ёғи олинган) ишлаб чиқармоқда.

Бозордан сотиб олинган сутни албатта қайнатиш керак, чунки унда сил, бруцеллёз, куйдирги, қорин тифи, полиомиелит, дизентерия ва бошқа касалликларни қўзғатувчи микроблар бўлиши мумкин. Сутни сирли идишда қайнатиш тавсия этилади. Сут куймаслиги (тагига олмаслиги) учун у пишириладиган идишни совуқ сувга чайқаб олиш керак. Сутни алюминий идишда узоқ сақлаш ярамайди, чунки унинг мазаси айнийди.

Сут таркибида — казлин, альбумин ва глобулин оқсиллари бор. Мазкур оқсилларнинг ниҳоятда қимматлилиги шундаки, улар тансиҳатлик учун жуда ҳам зарур бўлиб, организмнинг ўзида бундай оқсиллар ҳосил бўлмайди. Бундай моддалар организмнинг ўсишида, иммун таналар ҳосил қилишида аҳамияти бениҳоя каттадир.

Турли ҳайвонларнинг сути турлича касалликларга даво бўлишини биринчи бўлиб қадимги дунё медицинасининг отаси ҳисобланган Гиппократ исботлаб берган эди. Ибн Сино ўзининг «Тиб қонунлари» номли шох асарида сутлар ичида айниқса фойдалиси эчки ва эшак сути деб уқтирган. Бу усулни ҳозирги вақтда кўпроқ қўллайдиган халқ греклардир. Арабистоннинг баъзи вилоятларида ҳам эшак сути билан баъзи беморларни даволаш усули ривожланган.

Демак, сутнинг нақадар фойдали неъмат эканлигини тушуниш, қадрига етиш учун улардан оқилона фойдаланмоғимиз зарур, Сут каттаю-кичик, касалу-соғ— ҳамма учун ичиш рухсат этилган энг бебаҳо неъматдир.

О. КАРИМОВА,
инженер-технолог.

• БУНИ ҲАММА БИЛИШИ КЕРАК

ЭЛЕКТР ТОКИДАН САҚЛАНИНГ

Кундалик ҳаётимизда электр чойнак, дазмол, стол лампа ва шу каби электр асбоблар бузилиб қолган бўлишига қарамай токка уланса, одам унга текканда ток уриши мумкин. Ишлаб чиқариш корхоналарида хавфсизлик техникасига риоя қилмаслик, ишчиларда техник маълумотнинг етишмаслиги, электр токи манбаининг носозлиги ток уришига сабаб бўлади.

Юқори кучланишли ток урганда (380— 1000 вольт ва бундан ортиқ) тананинг кичикроқ жойи куяди, бироқ жуда чуқур куйиб, ҳатто суяккача етади. Бузилган электр асбоб токка уланган пайтида унга одам тегиб кетиб ток урганда, куйган жойда кичикроқ кулранг доғ пайдо бўлади, у қўлга қаттиқ уннайди.

Ток урган пайтда кўпинча бош миянинг муҳим марказлари ва юракнинг автоном нерв системаси фаолияти бузилади. Мускулнинг айрим группалари тортишиб қисқаради, товуш ёриғи спазмга учрайди, шунинг учун одам ток урган пайтда қичқира олмайди, ранги қув ўчиб, лаблари кўкариб кетади, баданини муздек тер босади. Кўпинча бир неча минутга (баъзилар бир неча соатга) ҳушидан кетади. Жуда оғир ҳолларда нафас тўхтайди ва юрак иши бузилиб, ҳатто урмай қолади.

Электр токи урган одамга ўша жойнинг ўзида биринчи ёрдам бериш ва айни пайтда зудлик билан «Тез ёрдам» машинасини чақириш зарур.

Биринчи ёрдам бериш учун жабрланган одамни иложи борича электр токидан халос этиш лозим, чунки унинг мускуллари тортишиб қолганидан бу ишни ўзи қилолмайди. Рубильникни, включателни токдан ўчиринг, предохранителни бураб олинг ёки электр симини болта билан, ё бўлмаса сопи ёғоч белкурак билан чопиб, узиб ташланг. Агар яқин атрофингизда қайчи, пичоқ бўлса, улар ручкасини резина ёки қуруқ жун газлама билан ўраб, сўнг электр симини қирқинг. Электр симини ток урган одамдан ёғоч, тахта, сопи ёғоч белкурак билан тортиб олиш керак. Бошқа ҳолларда ток урган одамнинг кийими этагидан тортиб (бу кийимлар қуруқ бўлса) симдан ажратиб олиш мумкин.

Ток урган пайтда жабрланган одамни қутқараман, деб баданининг очиқ жойларига тегиш асло мумкин эмас, чунки бунда қутқарувчига ҳам ток ўтиб кетади.

Агар жабрланган одамни электр токидан ажратиб олгандан кейин унда ҳаёт нишоналари кўринмаса, тезда сунъий нафас олдириш ва юракни ёпиқ массаж қилиш керак. Бу муолажаларни «Тез ёрдам» машинаси келгунга қадар давом эттириш лозим. Бунда жабрланган кишига одеал ёпиб, грелка қўйиб иситинг.

Агар медицина ходими келгунга қадар сиз нафас олишни ва юрак фаолиятини тиклай олган бўлсангиз, токдан зарарланган жойга қуруқ стерил боғлаб қўйинг. Терининг озроқ жойи куйган бўлса, одатдаги бинтни ишлатсангиз ҳам бўлади. Агар терининг каттароқ жойи куйган бўлса, уни тоза чойшаб ёки газлама билан ўраб боғланг.

Терининг токдан куйган жойига ҳеч қандай дори — суюқ дори, маз, порошок ишлатманг.

Ток урган одамнинг баданидан ток чиқиб кетсин деб, ерга кўмиш ҳоллари учрайди. Бундай қилиш асло мумкин эмас. Жабрланган одам баданида ҳеч қандай электр токи заряди қолмайди. Уни ерга кўмиш зарарли, чунки бунда унинг кўкрак қафаси эзилади, жабрланган кишини тирилтириш учун зарур бўлган дақиқалар қўлдан бой берилади.

Электр токи урган одамни, у ўзини қандай тутишидан қатъий назар, албатта замбилга ётқизган ҳолда даволаш муассасасига олиб бориш шарт. Чунки бундай қилинмаса, юрак фаолияти ва нафас яна ўзгариб қолиши мумкин.

Электр токи уришига йўл қўймаслик учун турмушдаги электр асбобларидан фойдаланиш қоидаларига албатта пухта риоя қилинг.

Агар сизда махсус тайёргарлик ва тажриба бўлмаса, телевизор, радиоприёмник, проигриватель ва бошқа электр асбобларини тузатишга уринманг.

Турмушда фойдаланиладиган электр асбобларини ваннахонада ер тўлаларда ва бошқа заҳ жойларда, шунингдек устингиздаги кийим ва пойафзалингиз ҳўл пайтида асло ишлатманг. Нам жойда ток ўтказувчанлигини оширади, ток уриши хавфи ортади. Агар ваннахона ёки бошқа нам жойдаги лампочкани алмаштирмоқчи бўлсангиз, оёғингизга резина пойафзал, қўлингизга резина қўлқоп ёки қуруқ жун қўлқоп кийиб олинг.

Электр асбоблари, включателлар, штепсел, симларнинг соз-носозлигини текшириб туринг. Болаларни электр ўйинчоқлар ёки токка уланган электр асбоблари ёнида асло ёлғиз қолдирманг.

М. ОРИФЖОНОВА тайёрлаган.

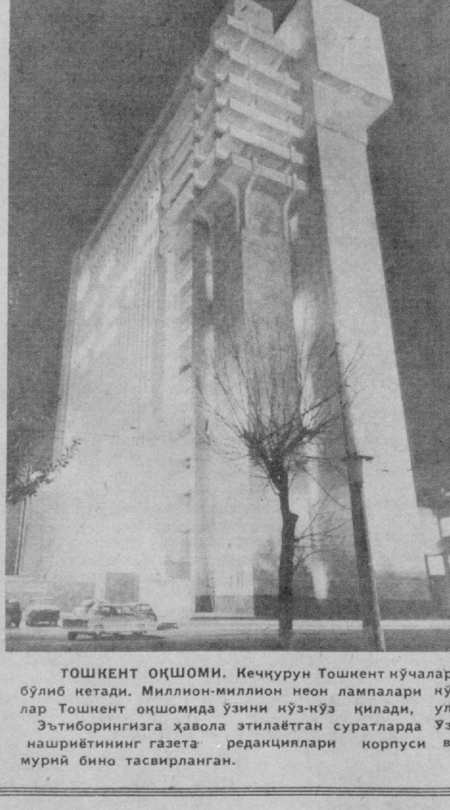

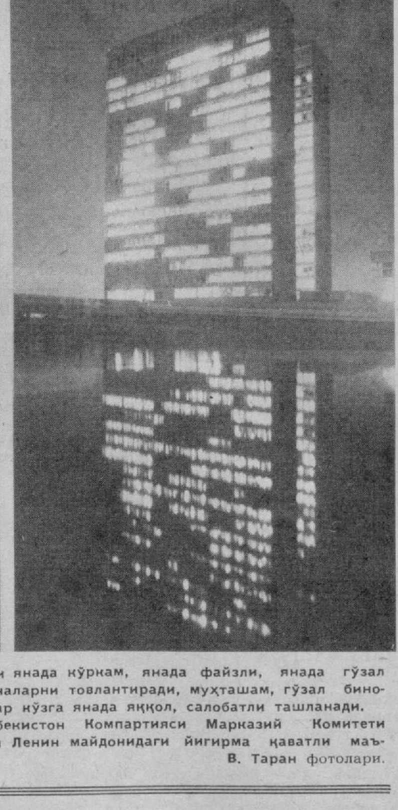

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ. Кечқурун Тошкент кўчалари янада кўркам, янада файзли, янада гўзал бўлиб кетади. Миллион-миллион неон лампалари кўчаларни товлантиради, муҳташам, гўзал бинолар Тошкент оқшомида ўзини кўз-кўз қилади, улар кўзга янада яққол, салобатли ташланади.

Эътиборингизга ҳавола этилаётган суратларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг газета редакциялари корпуси ва Ленин майдонидаги йигирма қаватли маъмурий бино тасвирланган.

В. Таран фотолари.

ДУНЁДА ЭНГ БАЛАНД

Олмаотадаги ёғоч меъморчилигининг ажойиб ёдгорлиги — ибодатхона ҳавозаларга ўралди. Ибодатхонанинг лойиҳачиси, Петербург инженерлик академиясини битирган А. Зенков чизмаларига кўра реставраторлар 1907 йилда қурилган соборнинг дастлабки қиёфасини тиклаяптилар.

Дунёда энг баланд ёғоч иншоотлардан бири бўлмиш бу ибодатхона гумбазларининг найзалари 56 метрга кўтарилган бўлиб, халқ усталари уни биронта ҳам мих урмай болталарнинг ўзи билангина қурганлар. Аср бошларида пайдо бўлган бу бино зилзилабардош қурилиш намунаси ҳам бўлиб чиқди. 1911 йил Олмаотада (ўша вақтларда Верний шаҳрида) ўн балли қаттиқ зилзила бўлганида шаҳар қарийб батамом вайрон бўлди-ю, лекин ибодатхона икки ярим ой давом қилган ер ости офатининг силкинишларига бардош берди.

Ҳозир ёғоч меъморчилиги ёдгорлигида Қозоғистон ССР давлат марказий музейи жойлашди.

(ТАСС).

Бебаҳо чой

Бизда чойга бўлган талаб унинг ялпи кўк барг ҳосилидан ҳам тезроқ ўсмоқда. Бир неча йил ичида кунда ишлатиладиган бу маҳсулот истеъмоли бир ярим баравар кўпайиб, бир йилда мамлакат аҳолисининг жон бошига ҳисоблаганда 500 граммдан ортиб кетди.

Бардамлик ва саломатлик ичимлилигига эҳтиросимиз кўп даражада тилла билан қопланади— шарқ мамлакатларидан чой харид этилади. Холбуки ватан чойкорлигини ривожлантириш кўламлари анча катта. Грузия, Озарбайжон ва Краснодар ўлкасидаги чойзорлар 80 минг гектаргача кенгайтирилди. Мамлакатимиз ялпи чой барги ҳосили жиҳатидан дунёда Ҳиндистон, Шри Ланка, Хитой ва Япониядан кейин бешинчи ўринга чиқди.

«Яшил ҳосил»нинг 97 процентгачаси Грузия зиммасига тўғри келади. Грузия учун чойкорлик алоҳида бир тармоқдир. Тармоқнинг айни шу маҳсулоти мамлакат Озиқ-овқат программасида республика олдига қўйилган биринчи навбатдаги вазифа қаторига киради: «Грузия ССРда чой етиштириш юксак суръатлар билан ривожлантириб борилсин...»

Ўн биринчи беш йилликда ўртача йиллик териладиган навли чой барги бу ерда камида 488 минг тонна, ўн иккинчи беш йилликда эса 635 минг тонна бўлиши керак. Бу рақамлар катта. Лекин Грузия чойкорларининг бугунги рапортлари мана шулар билан муносиб, намуналидир. Чой ўсишини тўхтатган серёмғир кўклам уларни чўчита олмади. Моҳир чойкорлар зўр бериб ишладилар ва яхши ҳосил етиштирдилар. Қайта ишлаш корхоналарига 535 минг тонна— социалистик мажбуриятларда кўзда тутилганидан 45 минг тонна кўпроқ навли чой барги келтирилди. Республикада илк бор шунча кўп маҳсулот терилди. Эришилган бу муваффақият Озиқ-овқат программасида шу беш йилликка мўлжалланган кўрсаткичдан ортганлигини кўриб турибмиз.

Озарбайжон чойкорлари ҳам ўзларининг социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар — навли чой барги теримини анча кўпайтирдилар. Республика чойзорларининг миришкорлари соҳани жадал ривожлантириш учун кўп иш қилмоқдалар. Улар кейинги ўн йил ичида экин майдонларини анча кенгайтирибгина қолмай, ҳосилдорликни икки баравардан зиёд кўпайтирдилар ҳамки, бу айниқса муҳимдир.

(ТАСС).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ҲИНДИСТОН. Бу ерда Ҳиндистон-Совет маданий жамияти ташкилотларининг конференциялари бўлиб ўтди. Конференциялар «Яшасин Ҳиндистон-Совет дўстлиги ва ҳамкорлиги» шиори остида ўтди.

СУРАТДА: конференция қатнашчиларидан бир группаси.

ТАСС фотохроникаси.

Совет Иттифоқи учун

ПРАГА. Чехословакиядаги «Шкода» бирлашмасининг машинасозлари Совет Иттифоқига «ЧС—4Т» туркумидаги икки мингинчи электровозни топширдилар. Бу машиналар СССРга бир неча йилдан бери етказиб берилмоқда ва совет темирйўлчиларининг юқори баҳосига сазовор бўлган.

Ҳозир Совет Иттифоқининг энг серқатнов темир йўл магистралларида «Шкода» маркали электровозларни учратиш мумкин. Чехословакия машинасозлари «ЧС — 200» деган баҳодир электровозлари билан айниқса фахрланадилар, бу машиналар бир неча йилдан бери Москва-Ленинград ўртасида составларни соатига 200 километр тезликда етказиб бормоқда.

Ҳозир «Шкода» инженерлари ва конструкторлари электровозлар янги авлодининг бир неча нусхасини яратмоқдалар, бу электровозлар ғоят пишиқ-пухталиги ва тежамлилиги, юриш сифатларининг яхшилиги ва бошқаришни автоматлаштириш даражаси билан ажралиб туради.

Икки машина совет буюртмаси билан ясалмоқда. Ҳозир СССРга юборилаётган локомотивлар ўрнини оладиган «ЧС—7» электровозининг юксак тежамлилиги унинг асосий хусусияти ҳисобланади.

ШОНЛИ САНА ШАРАФИГА

СОФИЯ. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун Болгарияда ўтказилаётган социалистик мусобақа якунловчи босқичга кирди. Совет Иттифоқи учун маҳсулот ишлаб чиқараётган корхоналарнинг коллективлари меҳнатда қаҳрамонлик намунасини кўрсатмоқдалар. Улар «Совет Иттифоқига аталган маҳсулот муддатидан илгари тайёрланади!» деган шиор остида ишламоқдалар.

Габрово «Подъем» комбинати Совет Иттифоқига электр кўтарма механизмлари етказиб бериш йиллик планини ҳозирнинг ўзидаёқ бажариб бўлди. Энди унинг коллективи совет буюртмачилари учун қўшимча равишда 7 мингта электр кўтаргич механизми ишлаб чиқаришни 10 декабргача бажариш юзасидан олган мажбуриятини муваффақиятли адо этмоқда.

Пловдивдаги «Рекорд» комбинатининг ўз маҳсулотини муддадан бир ой илгари жўнатиш мажбуриятини олган ишчилари ҳам ўз ваъдаларига вафо қилмоқдалар. Ой сайин комбинат Совет Иттифоқига 70 та юқори сифатли автокар юбориб, нормани анча ошириб бажармоқда. Йил охиригача Пловдив машинасозлари СССРга яна 1000 та машинани пландан ташқари етказиб берадилар.

ДАЛА МАВСУМИ ТУГАЛЛАНДИ

УЛАН-БАТОР. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг МХРдаги халқаро геология экспедицияси ўзининг навбатдаги дала мавсумини тугаллади. Бу йил социалистик мамлакатлардан келиб ер ости бойликларини қидирувчи мутахассислар республика шарқида Керулен дарёсидан шимолдаги катта районни ўрганишни давом эттирдилар, шу райондаги нодир металлар рудалари нишоналарини дастлабки тарзда разведка қилдилар. Геологларнинг интернационал отряди олган натижалар у ердаги мис-молибден конларини саноат асосида ўрганиш учун маълумот тўплашга ёрдам беради. Бундан ташқари мамлакатнинг бошқа бир райони — Жанубий Гобида кон излаш ишлари давом эттирилди.

Қардош социалистик мамлакатларнинг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасидаги ҳамкорлигида самарали форма бўлиб қолган халқаро геология экспедицияси Монголия территориясида етти йилдан бери ишламоқда. Унинг фаолияти Социалистик Иқтисодий Интеграция комплекс программасининг МХР минерал хом ашё ресурсларини ўрганиш ва унинг базасини мустаҳкамлашни кўзда тутувчи қоидаларини бажаришга қаратилган. Экспедиция ишида Болгария, Венгрия, ГДР, Куба, Монголия, Польша, Совет Иттифоқи ва Чехословакия мутахассислари қатнашмоқдалар.

Нилни қандай сақлаш керак

Қадимги юнон тарихчиси Геродотнинг маталга айланиб кетган «Миср — Нилнинг эҳсонидир» деган гапи ўзининг одатдаги мазмунидан маҳрум бўлиш ёқасига келиб қолди. 45 миллион мисрликни ҳақиқий боқиб келаётган Африкадаги бу азим дарёнинг суви мутасил ва системали равишда булғатилмоқда. Унга ҳар хил ахлатлар, саноат корхоналарининг кўпинча заҳарли моддалари бўлган чиқиндилари ташланмоқда, далаларга сепиладиган инсектицид моддаларнинг қолдиқлари ариқ, каналлар орқали бу дарёга оқиб тушмоқда, кўпгина жойларда сув ёқасининг ўзи ахлатхонага айлантириб юборилган.

Миср парламентининг қарорига биноан тузилган комиссия хатарли ҳолат вужудга келганлигини, бу ерда гап миллионлаб кишиларнинг соғлиғи тўғрисида бораётганини қайд этди. Матбуотнинг маълумотларига кўра, Мисрда турли меъда—ичак касалликларидан аҳолининг ярми азобланмоқда. Атроф-муҳитни муҳофаза этиш мутахассислари Нилни булғашга олиб борувчи ҳаракатлар учун қаттиқ жазо берилишини кўзда тутувчи қонун қабул қилиш ғоятда зарурлигини таъкидламоқдалар. Ҳозирги қонунларга кўра, айбдорлар бир пачка сигаретанинг чорак қимматига баравар жарима тўлаб, қутилиб кетаверишлари мумкин.

ВЕНЕЦИЯ— АДРИАТИКА МАРВАРИДИ.
СУРАТДА: Совғалар савдоси.
ТАСС фотохроникаси.

ҚУРОЛЛАНИШНИ КУЧАЙТИРМОҚДАЛАР

ЛОНДОН. Буюк Британиянинг консерватив ҳукумати мамлакат ядровий потенциалини мустаҳкамлаш учун харажатларни кўпайтиришни давом эттирмоқда. Қуролли кучлар ишлари билан шуғулланувчи давлат министрининг парламент секретари парламент аъзоларидан бирининг сўровига жавоб берган мактубидан шу нарса маълум бўлдики, мудофаа министрлиги Британиянинг ядровий тийиб туриш кучлари деб аталмиш кучларни ташкил этган ва ичида «Поларис» ядро ракеталари бўлган сув ости атом кемалари двигателларини алмаштириш учун 300 миллион фунт стерлинг сарфлаш ниятидадир. Ҳозирги вақтгача Британия маҳкамаси «Шевалин» деб аталган лойиҳа доирасида «Поларис» ракеталарининг ўзини янгилаш учун сал кам бир миллиард фунт стерлинг сарфлаб бўлди.

СОЦИАЛИСТИК ЎЗГАРТИШЛАР

ХАНОЙ. Вьетнамнинг жуда муҳим қишлоқ хўжалик зонаси — Меконг дарёси дельтасидаги социалистик ўзгартишлар жараёни давом этмоқда. Бу ердаги аҳолининг кўпчилигини ташкил этувчи ўртаҳол деҳқонларни аста-секин кооперативларга жалб этиш— бу жараённинг бош вазифасидир. Энг камбағал деҳқон оилаларига ер бериш ва қишлоқ хўжалик артелларини ташкил этиш кун тартибида турибди. Бу артеллар Жанубий Вьетнам қишлоғидаги йирик социалистик ишлаб чиқаришга ўтиш йўлида бир босқич бўлиб хизмат қилади.

Ҳозир Меконг дарёси дельтасида 8 минг тадан кўпроқ қишлоқ хўжалик артели ва 185 та кооператив тузилган. Социалистик сектор Вьетнам жанубининг қишлоқ хўжалигида тобора катта салмоқ касб этмоқда.

АНЪАНАЛАР ТИКЛАНМОҚДА

Болгариянинг Видин шаҳрида қадимги заргарлик анъаналари тикланмоқда. Ўтган асрда шаҳар қимматбаҳо металл ва тошдан ишланган ноёб буюмлар тайёрланадиган марказлардан бири эди. Маҳаллий усталар беназир металл ўймакорлик буюмлари билан шуҳрат қозонгандилар. Олтин ва кумуш идишлар, ғаройиб чилимлар, серҳашам безаклар Болгариядан ташқарида ҳам харидоргир эди. Тарихий ҳужжатларнинг далолат беришича, 1867 йил Парижда ўтказилган виставкада видинлик усталарнинг безак асбоблари ғоятда юксак баҳоланган.

Ҳозир шаҳарда заргарлик устахонаси очилган бўлиб, унда 80 га яқин ҳар хил зебу зийнат буюмлари тайёрланмоқда. Бу асбоблар ўтмишдаги машҳур усталар ясаган ашёларга ўхшаб кетади.

Ҳайвонлар шоҳи билан олишув

Арслон билан қуролсиз олишиб, ғолиб келганман деб мақтанадиган одамлар жуда оз бўлса керак. Жанубий Африка Республикасидаги Крюгер миллий парки яқинида жойлашган фермалардан бирининг 30 яшар ишчиси Энтони Тибани ўзини омадли киши деб ҳисоблайди. Унинг бундай дейиши учун ҳамма асослар бор, деб ёзади Иоганнесбургда чиқадиган «Стар» газетаси.

Тибани кечаси уйга қайтиб келаётиб, тўсатдан қаттиқ бир ўкиришни эшитиб қолди, шу заҳоти қалин бутазор ичидан унинг рўпарасига арслон чиқиб келди. Йиртқич одамни ерга қулатди. Тибани жон ҳолатда ерни пайпаслаб, қўлига тушган тошни ҳайвоннинг бошига қаттиқ туширди. Тош шунда ҳайвон бошига эмас... кўзига тегди. Шундан сўнг ҳайвонлар шоҳи ўкириб, одамни қўйиб юборди ва чангалзор орасига кириб кетди.

Тибани қаттиқ жароҳатланганлигига қарамай, фермагача етиб бора олди. Бу ердан уни тезда касалхонага жўнатишди. Ҳозир унинг ҳаёти хавф остида эмас.

«ТЎЙ ТЎЙДЕК БЎЛСИН...»

(1982 йил, 20 сентябрь) мақоласи — газетхонлар муҳокамасида

ИККИ ОИЛА КЎЗГУСИ

«Оқшом» газетамизда тўйлар ҳақида жуда қизиқарли, мазмунли ва ўринли музокаралар бўляпти. **Севимли ёзувчимиз Раҳмат Файзий «Тўй тўйдек бўлсин...» мақоласида жуда қимматли фикрларни, жумладан тўйларимизни ихчам, камтарона ўтказиш, ЗАГСдан ўтишдаги баъзи маросимлар ҳаддан оширилиб юборилаётгани, никоҳ тўйларини иложи борича бир хонадонда, бир кунда ўтказиш ҳақида яхши маслаҳатлар айтган.**

Тўй— икки ёшнинг бошини қовуштириш, янги оила, оиланинг мустаҳкам пойдеворини яратиш учун ўтказилади. Шундай экан, ёзувчимиз айтгандек, тўй ортиқча дахмазаларсиз, камтарона, ширин ва замонамизга ярашиқли бўлиши керак.

Ҳаётимизга одилона назар ташласак, турмушимиздан, тинч замондан, фаровон рўзғоримиздан нолийдиган жойимиз йўқ. Ҳамма нарса бор, ҳама нарса етарли. **Меҳнат қилган одам бахт топади, яхши рўзғор тебратади, орзу-ҳавас қилади, тўй-ҳашам ўтказади. Бунга ҳамма имконият, ҳамма шароит бор.** Оилалар, қўшақариган ота-оналаримиз, кексаларимиз эллик, олтмиш йиллик кумуш, олтин тўйларини ўтказишади. Ўрта мактабни, ўқув юртини битирганда, туғилган кунда ва бошқа қувончли кунларни тантана билан нишонлаймиз. Буларнинг ҳаммаси яхши, буларнинг ҳаммаси фаровон турмушимизга ярашади.

Лекин, ҳар қандай тўй-маросимнинг меъёри, чеки-чегараси, одоби ва маданияти бор. **Яқинда мен бир тўйда бўлдим: тўрт юз-беш юз кишига мўлжалланган дастурхон тайёрланган. У шу даражада ясатилганки, пиёла қўйишга, нон синдиришга жой йўқ. Ичкиликлар ҳар икки-уч метр жойга гулдастадек дўжана-дўжана қилиб ясатилган.** Бир пайт денг тўй бошланди. Қўнғиз нусха мўйлов қўйган, жиккак йигитча ўртага чиқиб, ғоят баланд парвоз сўзлар билан тўй кечасини очди. Унинг сўзлари шу қадар совуқ, шу қадар этни жунжитадиган эдики, баъзи ҳамиятли одамларнинг энсаси қотиб, тескари ўгрилиб олишди. У нуқул ичкилик, кайф-сафо, тантана, келин-куёвнинг бир-бирларини ғоят севиб қолиб турмуш қуришгани ҳақида гапирарди.

Шу дабдабали тўйга тўй эгаси босар-тусарини билмай беш нафар отарчи санъаткорларни айтибди. Базми жамшид бошланиб кетди. Орадан бир соат ўтар-ўтмас хурмачасини билмаганлар маст-аласт бўлиб қолишди. Ашула —ашулада, дастурхон — дастурхонда қолди. **Ҳаммаёқ «қий-чув!» Келиннинг дугоналари-ю, куёвнинг жўралари— ўттиз-қирқ йигит қиз ҳовлини бошига кўтариб рақс тушаяпти. Микрофондан таралаётган «Қарғалар», «Гулойим»лар, «Қизгина» ашулалари етти маҳаллага эшитиляпти.**

Очиқ гап, шу тўйнинг хунук оқибатини эртаси куни эшитдик: икки йигит уришиб бош ёришибди, бир кишининг оёғи синибди, тўйдан бутилка ўғирлаб кетаётган тўққиз яшар бола йиқилиб, қўлини шиша қирқиб юборибди. Яна қанча қўни-қўшни, дўст-биродар кишилар кайф устида аччиғлашиб, «юз кўрмас» бўлишибди.

Бу нима деган гап? Тўйми, азахонами? Одамларнинг дилига озор берадиган, ишга-хизматга борадиганларнинг тун бўйи оромини бузадиган бундай бемаъни тўйларнинг кимга кераги бор? Икки ёшнинг, икки оиланинг дил кўзгуси бирлашса, иноқлик бўлса, шунинг ўзи улуғ тўй, тўй тантанаси эмасми?

Шуни айтиш керакки, фақат маошга қараган, ҳалол пешона тери билан пул топаётган одамлар бундай дабдабали тўй қилмайди. **«Даромаддан — буромад» деганларидек, ҳаром-хариш пул топаётган, босар-тусарини билмай қолган кимсалар дабдабали тўй қилиб, ном чиқармоқчи, «хотамтой»ликларини элга кўрсатиб қўймоқчи бўладилар. Ана шундай бебилиска пул топиб, яна эл кўзига чўп солаётган бундай кишиларни маъмурий органлар қаттиқ текшириб, попукларини пасайтириб қўйсалар айни муддао бўлур эди!**

Ҳаётга енгил қарайдиган баъзи кимсалар эса, ана шу «бойвучча»ларга тенглашишга ҳаракат қилишаётгани жуда ҳам ачинарли бўляпти. Улар дўсту-қадрдонларидан қарз-қавола кўтариб, дабдабали тўй қилишяпти, кейин эса бу қарздан қутилиш учун неча ойлаб, ҳатто йиллаб рўзғор тебратишда қийналишяпти. Доно Бузуржмеҳрдан: «Дунёда инсонга энг оғир нима?» деб сўрашганда, у шундай деган экан: «Мен ҳар қандай оғир дардларни кўрдим, ҳар қандай оғир юкларни кўтардим, лекин қарздан оғир бирор нарсани билмадим». Чиндан ҳам қарз-қавала билан дабдабали тўй қилиш одамни оғир аҳволга солиб қўяди. Буни эс-хушли ақлли одам доим ёдда тутади.

Ақл дониш кишилар «Оқшом» газетамизда тўйларимизнинг камтарона, ихчам, файзли бўлиши ҳақида жуда қимматли фикрлар айтишмоқдаки, бу маслаҳатлар тўй ўтказувчи ҳар бир маданиятли кишига ибрат бўлиб хизмат қилади.

Ҳ. ҲАБИБУЛЛАЕВ,

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси микробиология институтининг илмий ходими.

ДИЛ СЎЗЛАРИ

(ХАТЛАРДАН САТРЛАР)

Акмал Икромов номли маҳалламизда яхши урф-одатлар, тўйларимизда яхши анъаналар бўляпти. Айниқса, никоҳ тўйларининг бир кунда ўтказилиши ҳаммани хурсанд қилмоқда. Буни амалга оширишда маҳалла комитетимиз, активлар, кексалар бош-қош бўлиб, маслаҳатлашиб иш тутмоқдалар. Ёзувчимиз Раҳмат Файзий айтганидек, ЗАГСни ҳам, тўйни ҳам ихчамлаштириш, камтарона ўтказиш айни муддао бўлади.

Л. ҲАМИДОВ,

Акмал Икромов номли маҳалла комитети раиси, пенсионер.

* * *

Мен тўйга олиб бориладиган тугун ҳақида фикр билдирмоқчиман. Ҳар бир тўй қилувчи киши ўз дастурхонини келадиган тугунга қараб ясамайди. Шундай экан, бизнинг ўзбек аёлларимиз ҳам эркаклар қатори тўйга тугунсиз боришлари керак. Шунда мезбон меҳмон тугунига икки ҳисса қилиб тугадиган нонларни сотиб олмайди, натижада исрофгарчиликка йўл қўйилмайди.

Н. ТЎЛАГАНОВ.

* * *

Меъёр— инсоний фазилат, уни ҳеч ким, ҳеч вақт унутмаслиги, унга амал қилиши лозим. Меъёрни билмаган одам ҳам ҳамёндан, ҳам виждондан айрилади. Дабдабали тўй қилаётган «Ким ўзарга» берилиб уч кеча-кундуз тўй ўтказаётган, саксон-юз килолаб гуруч дамлаб масаллиқларни исроф қилаётган «бойвучча»лар меъёрни билишмайди. Бебилиска топилган пул, ҳаром йўл билан қўлга киритилган бойлик баъзи кимсаларни қутуртириб юборган. Ёзувчимиз Раҳмат Файзий «Тўй тўйдек бўлсин...» мақоласида ЗАГСларнинг ўзи катта тўйга айланиб кетганини, илгари ЗАГСдан ўтишлар оддий бўлганини жуда чиройли ифодалаб берган. ЗАГСни катта тўйга, даранг-дурунгга айлантираётганлар меъёридан чиқишаяпти. Бу яхши эмас, бу инсофдан эмас!

Истардимки, дабдабали тўй қилаётган бойвуччаларнинг даромади маъмурий органлар томонидан текширилса, уларнинг таноби тортиб қўйилса.

М. ТЎРАЕВ,

Ленин орденли ва Халқлар Дўстлиги орденли Бутуниттифоқ пахтачилик илмий тадқиқот институтининг катта илмий ходими, биология фанлари кандидати.

* * *

Севимли ёзувчимиз Раҳмат Файзий «Тўй тўйдек бўлсин...» мақоласида тўй кечаси бўлаётган машмашаларни жуда ўринли танқид қилган. Радио-карнайларни бақиртириб қўйишлар, куракда турмайдиган қўшиқларнинг ижро этилиши, ўттиз-қирқ йигит-қиз ўртада бесўнақай рақс тушиши тўйга ҳеч қандай файз бағишламайди, аксинча одамларнинг нафратини қўзийди, ҳамиятига тегади.

А. ТОЛИПОВ,

Чилонзор район ички ишлар бўлимининг ходими.

* * *

Бизнинг маҳалламизда Азизахон деган бир аёл ўн беш кун ичида иккита набира тўйи ўтказди. Бу тўйларга гарнитурлар, юзлаб саруполар, тойчоқлар олинди. Айниқса, тўйга келган отарчининг чаккасига қистирилган 10 сўмлик пулларни кўрганда ҳамма нафратланди.

Бу нима? «Ошиб-тошиб» кетиш, манманлик, каландимоғлик, одамлардан ўзини баланд олиш эмасми? Бундай кимсаларга қаттиқ чора кўриб, кўзларини мошдек очиб қўйиш керак.

М. ҚОСИМОВ,

Олтинкўл кўчасида истиқомат қилувчи.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

29 НОЯБРЬ СОАТ 16 ВА 19.30 ДА
30 НОЯБРЬ СОАТ 19.30 ДА

СССРнинг 60 йиллигига бағишланган

НАМАНГАН ОБЛАСТЬ ТЕАТРИ СОЛИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
Камолиддин РАҲИМОВ,
Ўринбой НУРАЛИЕВ

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Рустам ҲАМРОҚУЛОВ

Солистлар: Рустам МАМАЖОНОВ, Мавлуда НИЗОМОВА ва бошқалар.

Олдиндан билет сотиш кассалари ишламоқда.

Справкалар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

ОБУНА БЎЙИЧА 500 НОМГА ЯҚИН КИТОБ

Баъзан диссертация, курс ва диплом ишлари устида ишлаётганингизда, навбатдаги докладга тайёргарлик кўраётганингизда, ихтисослик адабиётларига талаб пайдо бўлиб қолади. Агарда керакли китоблар уйингизда бор бўлса, жуда ҳам яхши. Бундай ҳолда адабиётлар излаш учун вақт сарфлашга ўрин қолмайди.

МУТАХАССИСЛАР ДИҚҚАТИГА!

Марказий нашриётлар 1983 йилда обуна бўйича 500 номга яқин китоб чоп этиб чиқаради. Сиз ижтимоий фанлар, табиатшунослик, техника, медицина, қишлоқ хўжалиги масалаларига бағишланган махсус адабиётларга олдиндан обунани расмийлаштиришингиз мумкин. Китоблар аннотациялари (қисқача мазмуни) **Сиз исталган китоб магазинида таниша оладиган тематик планларда берилган.**

Тематик планларнинг олинганлиги тўғрисида Сиз «Вечерний Ташкент» ва «Тошкент оқшоми» газеталарида мунтазам чиқаётган эълонлар орқали хабардор бўласиз.

1983 йил обуна нашрлари китобларига тегишли планлар келган пайтдан бошлаб 1982 йилнинг 31 декабригача обуна магазинларида обуна бўласиз. Сиз, шунингдек, «Ташкнига»нинг исталган универсал китоб магазинида керакли нашрлар учун буюртма қолдиришингиз мумкин.

Якка тартибдаги харидорлар обунани расмийлаштиришда китобларнинг тўла баҳосини тўлайдилар. Обуна квитанция бериш йўли билан расмийлаштирилади.

Ташкилотлар ва корхоналар обуна нашрларига буюртмаларни кафолатли хатлар билан расмийлаштирадилар.

Кафолат муддати — 1983 йил 31 декабргача.

Бундай ҳолда қабул қилинган буюртманинг квитанцияси расмийлаштирилмайди.

ОБУНАНИ ЎЗ ВАҚТИДА РАСМИЙЛАШТИРИШНИ УНУТМАНГИЗ!

Ана шу мақсадда Сизлар 17-китоб магазинига мурожаат этишингиз мумкин.

Адрес: Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти, 7-уй.

«ТАШКНИГА» Тошкент шаҳар китоб савдоси.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЛЕНИН РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

тепловоз ремонти бўйича слесарлар, токарлар, кран вожатийлари, қолипчилар, қирқувчилар, бўёқчилар, прессчилар, стропалчилар, станокларни созловчилар, темирчилар, ювувчилар, инженер-технологлар, техник-технологлар, мастерлар, механиклар, конструкторлар, техника назорати бўлими контролерлари, ёрдамчи ишчилар.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

бош бухгалтер, ҳисоб бўлими бухгалтери, электр пайвандчилар, слесарлар, стропалчилар, гальваниклар, упаковкачилар, печатниклар, электрчилар, пессловчиларнинг шогирдлари (қизлар),

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»

1-УЙСОЗЛИК КОМБИНАТИГА

бетончилар, монтажчилар, электр пайвандчилар, бўёқчилар, сувоқчилар, дурадгорлар, ойна қўювчилар, паркетчилар.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ ТРАНСПОРТ ТАШКИЛОТЛАРИГА

автобус ҳайдовчилари, маршрутли автобусларнинг кондукторлари, йўл карточкаларини тарқатувчи-кассирлар,

ЛЕНИН РАЙОНИДАГИ МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА

склад мудири, кино-фотоаппаратуралар ремонти бўйича шогирдлар, музика асбоблари ремонти бўйича шогирдлар.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Справкалар ва ишга йўлланмалар олиш учун қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин:

Марказий пункт — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд. 5, 6-хона.
Ленин райони пункти — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.
Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
Чилонзор район пункти — 2-квартал, 3-уй.
Фрунзе район пункти — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.
Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
Киров район пункти — Энгельс кўчаси, 48-уй.
С. Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. Икромов район пункти — Чилонзор массиви, 22-квартал, 13-уй.
Сергели район пункти—Спутник массиви, 2-квартал, 69-уй.

театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 24/XI да **Оққуш кўли**, 25/XI да **Князь Игорь**, 26/XI да **Муҳаббат билан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/XI да **Абу Али ибн Сино**, 25/XI да **Соқов рицарь**, 26/XI да **Бой ила хизматчи.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24/XI да **Тошкентнинг нозанин маликаси** (16.00, 19.30), 25/XI да **Гулсара** (16.00 ва 19.30 да), 26/XI да **Дилафрузга тўрт ошиқ** (16.00 ва 19.30 да).

цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — РСФСР халқ артисти Иван Рубан раҳбарлигидаги ёввойи ҳайвонлар аттракционнинг гастроллари (19.30 да).

кино

24 НОЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ВОЛГА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**
«МАНА ШУНДАЙ ҲОВЛИ ТЎЙИ» — **Қозоғистон.**
«ОЙИМ НИМА ДЕРКИН?» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**
«ОЛОВНИ БЎЙСУНДИРУВЧИЛАР» — **Искра.**
«БУ КЕЧАСИ ЮЗ БЕРГАН ЭДИ» — **Чайка.**
«МИЛИЦИЯ ЁРДАМ БЕРДИ» — **Кўкча.**
«ГУГУРТ» — **Восток.**
«ДАҲШАТЛИ ТУШ» — **Ҳамза номли.**
«БУ ХАВФЛИ» — **Янгиобод.**
«БОШ МАЙДОН» — **С. Раҳимов номли.**
«БЕПАРВОЛИК ПАНД БЕРДИ» — **Москва.**
«ХАВФЛИ ЎЙИН» — **Фестиваль.**
«КУРС БЎЙИЧА ВУЛҚОН» — **Мир.**
«ЕШЛИК» — **Нукус.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЮКСАК ДОВОН» — **Қозоғистон** (18, 21.00, телефон 35-24-92).
«КИНГ-КОНГ ГРИППИ» — **Қозоғистон** (17, 20.00), **Мир** (17, 20.00).
«БОЖХОНА» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Кўкча** (тоқ соатларда, телефон 46-23-16).
«ОТАЛАР ВА БОБОЛАР» — **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).
«ҚАРИНДОШЛАР» — **Искра** (16, 18, 20.00, телефон 39-14-59).

25 НОЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ВОЛГА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**
«МАНА ШУНДАЙ ҲОВЛИ ТЎЙИ» — **Қозоғистон.**
«ОЙИМ НИМА ДЕРКИН?» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**
«ОЛОВНИ БЎЙСУНДИРУВЧИЛАР» — **Искра.**
«БУ КЕЧАСИ ЮЗ БЕРГАН ЭДИ» — **Чайка.**
«МИЛИЦИЯ ЁРДАМ БЕРДИ» — **Кўкча.**
«ГУГУРТ» — **Восток.**
«ДАҲШАТЛИ ТУШ» — **Ҳамза номли.**
«БУ ХАВФЛИ» — **Янгиобод.**
«БОШ МАЙДОН» — **С. Раҳимов номли.**
«БЕПАРВОЛИК ПАНД БЕРДИ» — **Москва.**
«ХАВФЛИ ЎЙИН» — **Фестиваль.**
«КУРС БЎЙИЧА ВУЛҚОН» — **Мир.**
«ЕШЛИК» — **Нукус.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЮКСАК ДОВОН» — **Қозоғистон** (12, 15, 18, 21.00, телефон 35-24-92).
«КИНГ-КОНГ ГРИППИ» — **Қозоғистон** (11, 14, 17, 20.00), **Мир** (11, 14, 17, 20.00).
«ҚАРИНДОШЛАР» — **Искра** (16, 18, 20.00, телефон 39-14-59).

С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ 166-АВИАЦИЯ ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

1982—83 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

Учиш аппаратларини йиғувчи-слесарь, йиғувчи слесарь, асбобсоз-слесарь, механик-йиғувчи-слесарь, слесарь-электр монтажчи, токарь, фрезерчи (сонли программа билан бошқариладиган станокларнинг операторлари), **дурадгор, слесарь-сантехник, газ пайвандчи.**

Ўқиш муддати — бир ва уч йил.

Билим юртига Тошкент шаҳри ва Тошкент областида яшовчи 8—10-синф ҳажмида маълумотли йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати — 1 йил.

Билим юртини битирганларга эгаллаган касбига мувофиқ равишда диплом берилади. Ўқувчиларга ўқиш даврида 65 сўм ҳажмида стипендия берилади.

8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — 3 йил.

Билим юртини битиргач уларга ўрта маълумот ва эгаллаган касбига мувофиқ диплом берилади.

Ўқиш даврида ўқувчилар 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг маълум қисми билан таъминланадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртини тамомлаганлар В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ва ўрта ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқишни давом эттиришни хоҳловчилар учун бирлашма ҳузурида политехника институти самолётсозлик факультети ва авиация техникумининг кечки бўлимлари мавжуд.

Билим юрти спорт базасига эга; авиамоделизм, фотокино студия, бадиий сўз тўгараклари; вокаль-чолғу ансамбли, миллий чолғу асбоблари ансамбли ишлаб турибди.

Ўқувчиларнинг дам олиши учун Чимён яқинида спорт соғломлаштириш лагери бунёд этилган

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларнинг бўлиши шарт: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома ёки аттестат, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, медицина справкаси (286-форма), яшаш жойидан, ота-онасининг ишлаётган жойидан справкалар, 8 та фотосурат (3х4 см. ва 4х5 см. ҳажмида).

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР ТЎЛГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Генерал Петров кўчаси, 331-уй (8, 30, 48-автобусларнинг «Валихонов» кўчаси бекати). Телефон 96-58-20.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

5-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ТОШКЕНТЛИК ҚИЗЛАРНИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА ҚЎШИМЧА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Эркаклар устки кийимларини тайёрлаш бўйича тикувчи мотористка, аёллар устки кийимларини тайёрлаш бўйича тикувчи мотористка, аёллар ва болаларнинг енгил кийимларини тайёрлаш бўйича тикувчи мотористка.

8 синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — 3 йил. Улар ўқишни битириб, ўрта маълумот ҳамда ихтисос бўйича ҳужжат оладилар. Ўқиш даврида бепул кийим-бош ва овқат билан таъминланадилар.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати 1 йил. Ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Техника билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

Техника билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар педагогика советининг қарорига биноан Тошкент тўқимачилик ва енгил саноати институти кундузги бўлимига кириб ўқиш учун йўлланма оладилар.

Билим юртини тугатганлар Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлайдилар.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, 100-алоқа бўлими, Б. Хмельницкий кўчаси, 55-уй. Телефон 55-39-83.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

24 НОЯБРЬ— ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.05 Москва милицияси духовой оркестрининг концерти. 18.30 «Жасорат» Сталинград остоналарида немис-фашист қўшинларининг тор-мор этилганлигининг 40 йиллигига. Кўрсатувни Совет Иттифоқи Қаҳрамони, ёзувчи В. В. Карпов олиб боради. 19.00 «Қувноқ нотачалар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «СССР Олий Советининг депутатлари ҳикоя қиладилар». 19.50 Совет қўшиқларидан концерт. 20.15 «Экранда —кинокомедия». «Тўй». 21.30 «Время». 22.20 Футбол. УЕФА кубоги. 1/8 финал. «Спартак» (Москва) — «Валенсия» (Испания). Тбилисидан олиб кўрсатилади. 24.00 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Фан ва техника» киножурнали. 19.00 Спорт ҳафталиги. 19.30 «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Ҳамдўстлик» телевизион журнали. 21.30 «Время». 22.15 Ф. Амиров. «Минг бир кеча». Охундов номли Озарбайжон ССР Давлат академик опера ва балет театрининг спектакли.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Булоқ бошидаги воқеа», «Қария». Мультфильмлар. 18.30 «Санъат ғунчалари». Қўқон Пионерлар уйи »Ғунчалар» ансамблининг чиқиши. 19.00 «Тошкентнинг 2000 йиллигига» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизион клуби. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Далада ишлаётганлар, Сизлар учун». Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.20 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги. 22.30 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. Қорақалпоғистон АССР ва республика областлари театрларининг телевизион фестивали. О. Абдуллин. «Ўн учинчи раис». Муллатўйчи Тошмуҳамедов номли Қашқадарё область драма театрининг спектакли. Кўрсатув тугагач— Янгиликлар.

25 НОЯБРЬ—ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.50 «Горничлар, қаердасиз!». 10.35 «Тўй». Бадиий фильм. 11.50 «Она ҳақида диалог». Илмий оммабоп фильм. 12.10 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Дўстлар экрани». Социалистик мамлакатлар телевидениеларининг ҳужжатли фильмлари: «Царевград» Тирнов (БХР). «Шўр ердаги чорраҳа» (ЧССР) «Витенберг ҳақида ҳикоя» (ГДР). 16.00 «Орлёнок» телестудиясининг концерт зали. 16.45 Антуан де Сент-Экзюпери. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 17.35 «Рус сувенири» ансамблининг концерти. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 18.00 «Шахмат мактаби». Разрядлилар синфи. 18.30 Е. Ковтун чалади (аккордеон). 18.45 «Миллионлар ленинча университети». «Меҳнат— жамият, инсон». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан оламида». 20.00 «Бурчини ўтаётганда ўлдирилган». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 «1982 йил қўшиқлари». Владимир Ильич номли завод Маданият саройидан олиб кўрсатилади. Кўрсатув тугагач —«Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Ким сердаромад жойни излаяпти». Бадиий фильм (ЧССР). 20.00 М. Равель. Фа мажор квартети. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Усталар». Горький области халқ ҳунармандлари ҳақида. 21.15 «Сен ва мен» Фильм концерт. 21.30 «Время». 22.05 Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК—«Торпедо» 2- ва 3-даврлар. В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Болалар учун. «Фонарик» (такрорий). 12.00 «Икки аттестат». Телевизион ҳужжатли фильм. 12.30 «Снёх одам». Телевизион бадиий фильм (рус.). 13.35 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Совет хотин-қизлари». Кинопрограмма. 14.35 Монголия Халқ Республикаси эълон қилинган кунга. «Моренхур нима ҳақида ҳикоя қилди». Телефильм.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильм. «Чип». 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз — 80 йиллар комсомоллари». 19.00 «СССР халқлари дўстлиги ва Ўзбекистонда фаннинг ривожланиши» Кўрсатувда СССР Фанлар академиясининг вице-президенти, академик П. Н. Федосеев ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти, академик Э. Ю. Юсупов иштирок этади (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Шунчаликка бормас». Катталар учун мультфильм. 20.00 «Дунё воқеалари». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Х. Лутфуллаев ва Г. Жўраевалар концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Ноз-неъмат бунёдкори». 22.35 «Синган тақа». Бадиий фильм. 23.50 Янгиликлар.

II

18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 19.15 «Куз кунларининг бирида». Телевизион бадиий фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Тежамкорлик ва самарадорлик —коллектив муваффақиятининг гарови». (рус.). 21.00 «Қишки ташвишлар». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 МТ II.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

Р—03325.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент —ГСП. Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат: —33-57-02, бўлимлар; партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари —32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари —33-90-50.

Газета Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. В—2524 Индекс 64691.